

ברכות - פרק ו' משנה ה'

הקדמה: משנתינו עוסקת בהלכות סעודה וברכותיה, מכיון שעיקר סעודתו של אדם היא על הפת, ע"כ ברכתה פוטרת כל המאכלים שאוכלים אותם עם הפת, כגון ירקות, גבינה וביצים, וכן כל המאכלים שאוכלים מחמת אותה סעודה, חוץ ממאכלים שאוכלים אותם לקינוח ואינם קשורים לפת, ע"כ יש לברך עליהם ברכה נפרדת (כגון לפתן, פירות). ביין: תלוי אם ברך קודם הסעודה על היין כגון שעשה קידוש, פטר ברכת הגפן באמצע הסעודה, אולם אם לא ברך קודם הסעודה הגפן ובאמצע הסעודה רוצה לשתות יין, אין הפת פוטרתו וחייב בברכת הגפן כיון שליין יש חשיבות עליונה, ודבר זה תלוי במנהגים, ישנם הנוהגים לשתות או קודם או באמצע או בשתייהם – יין, או כגון בשבת שמקדשים על יין בשבת.

ברך על היין שלפני המזון – אם אדם ברך על יין לפני הסעודה [היינו ששתה יין קודם הסעודה וברך על זה]
פטר – פטר מברכה

את היין שלאחר המזון – את היין ששותים בגמר הסעודה [היינו היין ששותים בגמר הסעודה וקודם ברהמ"ז]

ברך על הפרפרת – אם אדם ברך על הפרפרת [פרפרת פירושו מיני מאכלים שאוכלים אותם יחד עם הפת, כגון ירקות, דגים ובשר ומיני תבשיל, וישנם הנוהגים לאכול מאכלים אלו קודם הסעודה כדי לפתוח את התאבון, ויש הנוהגים לאכול מאכלים אלו בגמר הסעודה לקינוח, וישנם הנוהגים גם קודם וגם אחרי הסעודה, וישנם הסוברים שפרפרת היא פת שברכתו מזונות (שקדי מרק) וגם זה יש הנוהגים לאכול קודם ואחרי הסעודה.

אומרת המשנה אם ברך על הפרפרת קודם הסעודה פטר הפרפרת שלאחר [הסעודה]

שלפני המזון – שאוכלים אותה לפני הסעודה

המשך - פרק ו' משנה ה'

פטר – פטר מברכה

את הפרפרת – את הפרפרת

שלאחר המזון – שאוכלים אותה בגמר הסעודה

ברך על הפת – אם ברך על הלחם (ברכת המוציא)

פטר – פטר מברכה

את הפרפרת – את הפרפרת [לפי ת"ק אם הפרפרת בסעודתו היא דבר

שברכתו מזונות כגון לביבות וכגון שאדם זה נוהג לאכול קודם סעודתו

מעשה קדירה, כן פטר אותו ורק את הלחם שברכתו המוציא לא פטר]

על הפרפרת – אם ברך על הפרפרת

לא פטר את הפת – לא פתר מברכה את הלחם

ב"ש אומרים – בית שמאי חולקים וסוברים

אף לא מעשה קדירה – הפרפרת לא פוטרת אפילו מעשה קדירה [דב"ש

פליג' את"ק וס"ל שאם הפרפרת בסעודתו היא מעשה קדירה כגון לביבה

אין הפרפרת תפטור אותה מברכה דכשם שלא פוטר את הפת לא יפטור את

הלחם]